

สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในเขตชั้นในและเขตชั้นนอก เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเสนอแนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

1. ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตชั้นในกับเขตชั้นนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในเขตชั้นในที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในเขตชั้นนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 761 คน ประกอบด้วย

1.1 กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน สุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท (Stratified random sampling) โดยสุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนในเขตชั้นในและเขตชั้นนอก ได้กรรมการบริหารในเขตชั้นในจำนวน 70 คน และเขตชั้นนอก จำนวน 193 คน รวม 263 คน

1.2 ครูประจำการโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท (Stratified random sampling) โดยสุ่มตัวอย่างร้อยละ 20 ของโรงเรียนที่อยู่ในเขตชั้นในและเขตชั้นนอก ได้โรงเรียนในเขตชั้นใน 20 โรงเรียน เขตชั้นนอก 63 โรงเรียน รวม 83 โรงเรียน แล้วสุ่มตัวอย่างครูประจำการจากโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ทำการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา 1-6 ระดับชั้นละ 1 คน รวม 6 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ได้ครูในเขตชั้นในจำนวน 120 คน เขตชั้นนอก 378 คน รวม 498 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูประจำการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบ (Check list)

ตอนที่ 2 ก. ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับผู้ที่ควรปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ข. เกี่ยวกับกิจกรรมที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน เป็นแบบสอบถามแบบจัดลำดับ (Rank Order)

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคอันอาจเกิดขึ้นในการจัดการวิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) และแบบคำถามปลายเปิด (Open-Ended)

แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นจากการศึกษาคุณค่าเอกสารและตำราต่าง ๆ การสัมภาษณ์ครูใหญ่ ครู และศึกษานิเทศก์สังกัดกรุงเทพมหานครบางท่าน ตลอดจนคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่านตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็น เมื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนจำนวน 10 คน และครูประจำการจำนวน 20 คน รวม 30 คน ซึ่งมีไขกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ปรากฏว่าค่าความเที่ยง .90

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ 2 วิธีคือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่งข้อมูลคืนทางไปรษณีย์ และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืน และเป็นฉบับที่สมบูรณ์ รวมทั้งสิ้น 619 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.34

4. การวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาผู้วิจัยได้ลงรหัสข้อมูลนำไปเจาะบัตรคอมพิวเตอร์ แล้ววิเคราะห์ผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ที่สถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ก ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องงานวิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พร้อมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยใช้ค่า t-test

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องผู้ที่ควรปฏิบัติงานวิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน โดยวิธีหาค่าความถี่ (Frequency) พร้อมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยใช้ค่าไคสแควร์ (χ^2)

ตอนที่ 2 ข วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความถี่เห็นในเรื่องกิจกรรมที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน โดยวิธีหาค่าความถี่ (Frequency) พร้อมทั้งเปรียบเทียบความถี่เห็นโดยใช้ค่าไคสแควร์ (χ^2)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความถี่เห็นในเรื่องปัญหาและอุปสรรคอันอาจเกิดขึ้นในการจัดการนิเทศการศึกษากภายในกลุ่มโรงเรียนโดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พร้อมทั้งเปรียบเทียบความถี่เห็นโดยใช้ค่า t-test ส่วนความถี่เห็นจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยรวมรวมความถี่เห็นโดยจัดลำดับความถี่ (Frequency)

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนในเขตชั้นใน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุระหว่าง 51-60 ปี อายุราชการ 21 ปีขึ้นไป วุฒิต่างการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน

1.2 ครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชั้นใน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี อายุราชการระหว่าง 6-10 ปี วุฒิต่างการศึกษาระดับปริญญาตรี

1.3 คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนในเขตชั้นนอกส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี อายุราชการ 21 ปีขึ้นไป วุฒิต่างการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน

1.4 ครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชั้นนอก ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี อายุราชการระหว่าง 1-5 ปี วุฒิต่างการศึกษาระดับปริญญาตรี

2. การศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหาร กลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1 งานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

2.1.1 คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูในเขตชั้นในและเขต
ชั้นนอก มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับเห็นด้วยเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาเป็นรายด้าน
ตามค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจากมากไปน้อยเรียงลำดับ ดังนี้ งานด้านการประเมินผล
งานด้านการบริหาร อำนวยความสะดวกและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ งานด้านหลักสูตร
งานด้านการพัฒนาบุคลากร งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

2.1.2 งานนิเทศการศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในและเขตชั้นนอก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 8 ข้อ คือ การจัดทำกำหนดการสอนเพื่อใช้ร่วมกันในกลุ่มโรงเรียน
(ข้อ 1) การจัดทำคู่มือครูในการสอนวิชาต่าง ๆ (ข้อ 2) การจัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้
ศึกษาอย่างทั่วถึง (ข้อ 12) การจัดทำสื่อการเรียนการสอนโดยใช้วัสดุราคาถูก (ข้อ 15) การ
จัดหาวัสดุเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นในตัวเอง (ข้อ 18)
การจัดอบรมครูภายในกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา (ข้อ 21) การอบรม
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการตามความต้องการของครูและปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านการสอน
(ข้อ 22) การจัดทำข้อสอบรวมเพื่อใช้ภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 35)

2.1.3 งานนิเทศการศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่
กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นนอกเห็นด้วย มีจำนวน 2 ข้อ คือการจัดอบรมครูภายในกลุ่มโรงเรียน
เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา (ข้อ 21) การอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการตาม
ความต้องการของครูและปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านการสอน (ข้อ 22)

2.1.4 งานนิเทศการศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นนอกเห็นด้วยอย่างยิ่ง
แต่กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในเห็นด้วย จำนวน 2 ข้อ คือ การจัดทำกำหนดการสอนเพื่อใช้
ร่วมกันในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 1) การจัดทำสื่อการเรียนการสอนโดยใช้วัสดุราคาถูก (ข้อ 15)

2.1.5 งานอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งในเขตชั้นในและเขตชั้นนอกต่างก็อยู่ในระดับเห็นด้วย และไม่มีการข้อยกเว้นใดๆ ในระดับไม่เห็นด้วย

2.2 ผู้ที่ควรปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

2.2.1 คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูในเขตชั้นในและเขตชั้นนอก มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องผู้ที่ควรปฏิบัติงานซึ่งควรเป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ คณะครู จำนวน 8 ข้อ คณะอนุกรรมการทางวิชาการ จำนวน 7 ข้อ

2.2.2 งานอื่น ๆ นั้น กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในเห็นว่าคณะครูควรเป็นผู้ปฏิบัติงาน ส่วนเขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นคณะอนุกรรมการทางวิชาการจำนวน 1 ข้อ และกลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในเห็นว่าคณะกรรมการบริหารควรเป็นผู้ปฏิบัติ ส่วนเขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นคณะอนุกรรมการทางวิชาการ จำนวน 4 ข้อ

2.3 กิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

2.3.1 คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูในเขตชั้นในและเขตชั้นนอกมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องกิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาคือ การประชุมจำนวน 16 ข้อ การประชุมปฏิบัติการ จำนวน 4 ข้อ การประชุมกลุ่มย่อยจำนวน 4 ข้อ การจัดนิทรรศการจำนวน 4 ข้อ การเขียนเขียนชั้นเรียนจำนวน 2 ข้อ การทดลองปฏิบัติการจำนวน 2 ข้อ การจัดทัศนศึกษา จำนวน 1 ข้อ การเขียนบทความทางวิชาการจำนวน 1 ข้อ การเผยแพร่สังสรรค์เพื่อสร้างความคุ้นเคยจำนวน 1 ข้อ การทดสอบจำนวน 1 ข้อ

2.3.2 งานอื่น ๆ นั้น กลุ่มตัวอย่างเขตชั้นในเห็นว่ากิจกรรมหลักที่เหมาะสมคือการประชุมปฏิบัติการ ส่วนเขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการประชุมกลุ่มย่อยจำนวน 1 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเขตชั้นในเห็นว่ากิจกรรมหลักที่เหมาะสมคือการประชุม

ส่วน เขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการประชุมกลุ่มย่อยจำนวน 1 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเขตชั้นใน
 เห็นว่ากิจกรรมหลักที่เหมาะสมคือการสาธิต ส่วน เขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการประชุม
 จำนวน 1 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเขตชั้นในเห็นว่ากิจกรรมหลักที่เหมาะสมคือการประชุมกลุ่ม
 ย่อย ส่วน เขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการประชุมปฏิบัติการจำนวน 1 ข้อ

2.4 กิจกรรมประกอบที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่ม
 โรงเรียน

2.4.1 คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูใน เขตชั้นในและ เขตชั้นนอก
 มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องกิจกรรมประกอบที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษา ดังนี้ คือ
 การอภิปรายจำนวน 19 ข้อ การจัดนิทรรศการจำนวน 4 ข้อ การประชุมปฏิบัติการจำนวน
 1 ข้อ การทดลองปฏิบัติการจำนวน 1 ข้อ การบรรยายจำนวน 1 ข้อ การสาธิตจำนวน
 1 ข้อ การพบปะสังสรรค์เพื่อสร้างความคุ้นเคยจำนวน 1 ข้อ การสังเกต 1 ข้อ การ
 สัมภาษณ์ 1 ข้อ

2.4.2 งานอื่น ๆ นั้น กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในเห็นว่ากิจกรรมประกอบที่
 เหมาะสมคือการประชุมกลุ่มย่อย เขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการอภิปราย จำนวน 1 ข้อ
 กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในเห็นว่ากิจกรรมประกอบที่เหมาะสมคือการทดลองปฏิบัติการ เขต
 ชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการสาธิต จำนวน 1 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเขตชั้นในเห็นว่ากิจกรรมที่
 เหมาะสมคือการอภิปรายเขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการทดลองปฏิบัติการ จำนวน 1 ข้อ
 กลุ่มตัวอย่างเขตชั้นในเห็นว่ากิจกรรมประกอบที่เหมาะสมคือการอภิปรายเขตชั้นนอกเห็นว่า
 ควรเป็นการสาธิตจำนวน 1 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเขตชั้นในเห็นว่ากิจกรรมประกอบที่เหมาะสม
 คือการทดสอบ เขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการอภิปราย จำนวน 1 ข้อ เขตชั้นในเห็นว่า
 กิจกรรมประกอบที่เหมาะสมคือการอภิปราย เขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการจัดทัศนศึกษา
 จำนวน 1 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเขตชั้นในเห็นว่ากิจกรรมประกอบที่เหมาะสมคือการสาธิต
 เขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการอภิปรายจำนวน 1 ข้อ กลุ่มตัวอย่างเขตชั้นในเห็นว่า

กิจกรรมประกอบที่เหมาะสมคือการอภิปราย เขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการบรรยายจำนวน 1 ข้อ กลุ่มตัวอย่าง เขตชั้นในเห็นว่ากิจกรรมประกอบที่เหมาะสมคือการประชุมปฏิบัติการ เขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการอภิปราย จำนวน 1 ข้อ เขตชั้นในเห็นว่ากิจกรรมประกอบที่เหมาะสมคือการทดลองปฏิบัติการ เขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นการอภิปราย จำนวน 1 ข้อ

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตามสมมุติฐาน

3.1 สมมุติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตชั้นในกับเขตชั้นนอก ที่เกี่ยวกับแนวการจัดทำนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับแนวการจัดทำนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน จำแนกเป็นหัวข้อได้ดังนี้คือ

3.1.1 งานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่องานนิเทศการศึกษาเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในงานทุกด้านรวม 5 ด้าน คือ งานควมหลักสูตร งานด้านบริการอำนวยความสะดวกและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ งานด้านการพัฒนาบุคลากร งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และงานด้านการประเมินผล

ความคิดเห็นต่องานนิเทศการศึกษาเป็นรายข้อ จำนวน 40 ข้อ ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นงานจำนวน 5 ข้อ ที่ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การจัดทำตารางสอนร่วมกันเพื่อจัดเวลาในการใช้อุปกรณ์การสอน (ข้อ 3) การจัดห้องสมุดของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 10) การจัดทำสื่อการเรียนการสอนโดยใช้วัสดุราคาถูก (ข้อ 15) การประเมินนิเทศครูที่บรรจุใหม่หรือย้ายมาใหม่ภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 20) และจัดนิทรรศการประจำปี (ข้อ 29)

ดังนั้น จากผลการวิจัยนี้จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่าความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกันในส่วนของงานนิเทศการศึกษาที่ควรปฏิบัติ

3.1.2 ผู้ที่ควรปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับผู้ที่ควรปฏิบัติงานเป็นรายชื่อ ยกเว้นงานจำนวน 6 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การจัดศูนย์บริการด้านครุภัณฑ์ของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 8) การจัดศูนย์วิชาการของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 9) การจัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ศึกษาอย่างทั่วถึง (ข้อ 12) การจัดหาวัสดุเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง (ข้อ 18) การคัดเลือกครูเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตามที่สถาบันต่าง ๆ จัดขึ้น (ข้อ 23) การจัดนิทรรศการประจำปี (ข้อ 29)

ดังนั้นจากผลการวิจัยนี้จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกันในส่วนของผู้ที่ควรปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา

3.1.3 กิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับกิจกรรมหลักเป็นรายชื่อ ยกเว้นงาน จำนวน 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 40 ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ การจัดทำกำหนดการสอนเพื่อใช้ร่วมกันในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 1) การจัดทำสื่อการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 17) การออกเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ของกลุ่มโรงเรียนไปยังครูและบุคลากร (ข้อ 30)

ดังนั้น จากผลการวิจัยนี้จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ในส่วนของกิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษา

3.1.4 กิจกรรมประกอบที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับกิจกรรมประกอบเป็นรายชื่อ ยกเว้นงาน จำนวน 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การจัดห้องสมุดของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 10) การจัดทำคลังทดสอบของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 37) การติดตามผลประเมินผลและวิเคราะห์ผลการสอนของครู (ข้อ 39)

ดังนั้นจากผลการวิจัยนี้ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกันในส่วนของกิจกรรมประกอบที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษา

3.2 สมมุติฐานที่ 2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในเขตพื้นที่เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน จำแนกเป็นหัวข้อได้ดังนี้ คือ

3.2.1 งานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

ความคิดเห็นต่องานนิเทศการศึกษาเป็นรายด้าน ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวม 3 ด้าน คือ งานด้านการพัฒนาบุคลากร

งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และงานด้านการประเมินผล นอกจากนี้ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ งานด้านหลักสูตร และงานด้านการบริการอำนวยความสะดวกและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์

ความคิดเห็นของงานนิเทศการศึกษาเป็นรายชื่อ จำนวน 40 ข้อ ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นงานจำนวน 12 ข้อ ที่ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ได้กำหนดไว้ในแผนการสอน (ข้อ 5) การอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการตามความต้องการของครูและปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านการสอน (ข้อ 22) การสังเกตการสอนของโรงเรียนภายในกลุ่มด้วยกัน (ข้อ 25) การจัดสัปดาห์ความก้าวหน้าทางวิชาการ (ข้อ 27) การจัดโรงเรียนตัวอย่างภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อจูงใจให้ผู้นำเยี่ยมชมกิจกรรมต่าง ๆ (ข้อ 31) การจัดรายการให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น (ข้อ 32) การจัดกิจกรรมตามความสนใจของชุมชน (ข้อ 33) การเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยากรและกิจกรรม (ข้อ 34) การจัดทำข้อสอบรวมเพื่อใช้ภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 35) การประเมินมาตรฐานทางวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 38) การติดตามผล ประเมินผล และวิเคราะห์ผลการสอนของครู (ข้อ 39) การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกลุ่มโรงเรียนรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคไปยังเขตและสำนักงานการศึกษา (ข้อ 40)

ดังนั้นจากผลการวิจัยนี้ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในเขตชั้นในที่เกี่ยวข้องกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกันในส่วนของงานนิเทศการศึกษาที่ควรปฏิบัติ

3.3.2 ผู้ที่ควรปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เกี่ยวกับผู้ที่ควรปฏิบัติงานเป็นรายชื่อ ยกเว้นงานจำนวน 9 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ

นอกเหนือจากที่ได้กำหนดไว้ในแผนการสอน (ข้อ 5) การสังเกตการสอนของโรงเรียน
ภายในกลุ่มควยกัน (ข้อ 25) การจัดสัปดาห์ความก้าวหน้าทางวิชาการ (ข้อ 27) การ
จัดกิจกรรมตามความสนใจของชุมชน (ข้อ 33) การเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้โรงเรียนเป็น
แหล่งวิทยากรและกิจกรรม (ข้อ 34) การจัดทำข้อสอบรวมเพื่อใช้ภายในกลุ่มโรงเรียน
(ข้อ 35) การวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อจัดทำเป็นข้อสอบมาตรฐานของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 36)
การประเมินมาตรฐานทางวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 38) การจัดทำรายงานผล
การปฏิบัติงานประจำปีของกลุ่มโรงเรียนรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคไปยังเขตและสำนักการ
ศึกษา (ข้อ 40)

ดังนั้นจากผลการวิจัยนี้จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ผู้วิจัย
ตั้งไว้ว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตพื้นที่เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่ม
โรงเรียนไม่แตกต่างกันในส่วนของผู้ที่ควรปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา

3.3.3 กิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้น

ภายในกลุ่มโรงเรียน

ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับกิจกรรมหลักเป็นรายชื่อ ยกเว้นงานจำนวน 4 ข้อ จาก
จำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การจัดทำหนังสืออ่าน
เพิ่มเติมสำหรับนักเรียน (ข้อ 4) การจัดห้องสมุดของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 10) การจัด
คู่รับความคิดเห็นของครูภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 11) และการจัดหาเอกสารหลักสูตร
ให้ครูได้ศึกษาอย่างทั่วถึง (ข้อ 12)

ดังนั้นผลการวิจัยนี้จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้
ว่าความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานครในเขตพื้นที่เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน
ไม่แตกต่างกันในส่วนของกิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษา

3.3.4 กิจกรรมประกอบที่เนมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้น ภายในกลุ่มโรงเรียน

ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับกิจกรรมประกอบเป็นรายข้อ ยกเว้นงาน จำนวน 6 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การประเมินนิเทศครูที่บรรจุใหม่หรือย้ายมาใหม่ภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 20) การจัดอบรมครูภายในกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา (ข้อ 21) การคัดเลือกครูเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตามที่สถานต่าง ๆ จัดขึ้น (ข้อ 23) การจัดสัมมนาครูเฉพาะในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน (ข้อ 26) การจัดโรงเรียนตัวอย่างภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อจูงใจให้ผู้นาเยี่ยมชมกิจกรรมต่าง ๆ (ข้อ 31) การประเมินมาตรฐานทางวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 38)

ดังนั้นผลการวิจัยนี้ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่าความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในเขตชั้นในที่เกี่ยวข้องกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกันในส่วนของกิจกรรมประกอบที่เนมาะสมกับงานนิเทศการศึกษา

3.3 สมมุติฐานที่ 3 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในเขตชั้นนอก ที่เกี่ยวข้องกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน จำแนกเป็นหัวข้อได้ดังนี้ คือ

3.3.1 งานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

ความคิดเห็นต่องานนิเทศการศึกษาเป็นรายด้าน ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวม 4 ด้าน คือ งานด้านหลักสูตร งานด้านบริการอำนวยความสะดวกและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

งานด้านการประเมินผล นอกนั้นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คืองานด้านการพัฒนาบุคลากร

ความคิดเห็นของงานนิเทศการศึกษาเป็นรายชื่อ จำนวน 40 ข้อ ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นงานจำนวน 18 ข้อ ที่ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การจัดทำคู่มือครูในการสอนวิชาต่าง ๆ (ข้อ 2) การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น (ข้อ 6) การจัดศูนย์บริการคานวัสดุอุปกรณ์ของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 7) การจัดศูนย์บริการคานครุภัณฑ์ของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 8) การจัดทำหอสมุดของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 10) การจัดทำคู่มือความคิดเห็นของครูภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 11) การจัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ศึกษาอย่างทั่วถึง (ข้อ 12) การจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่มีคุณค่าทางวิชาการเพื่อให้ครูคนควาควยตนเอง (ข้อ 13) การจัดทำวัสดุเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง (ข้อ 18) การคัดเลือกครูเข้าร่วมการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตามที่สถานต่าง ๆ จัดขึ้น (ข้อ 23) การสังเกตการสอนของโรงเรียนภายในกลุ่มควยกัน (ข้อ 25) การจัดสัมมนาครูเฉพาะในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน (ข้อ 26) การจัดกิจกรรมตามความสนใจของชุมชน (ข้อ 33) การเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้โรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการและกิจกรรม (ข้อ 34) การจัดทำคลังข้อสอบของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 37) การประเมินมาตรฐานทางวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 38) การติดตามผลประเมินผลและวิเคราะห์ผลการสอนของครู (ข้อ 39) การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำของกลุ่มโรงเรียน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคไปยังเขตและสำนักงานการศึกษา (ข้อ 40)

ดังนั้น จากผลการวิจัยนี้ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในเขตชั้นนอกที่เกี่ยวข้องกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกันในส่วนของงานนิเทศการศึกษาที่ควรปฏิบัติ

3.3.2 ผู้ที่ควรปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับผู้ที่ควรปฏิบัติงานเป็นรายชื่อ ยกเวณงานจำนวน 8 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การจัดทำคู่มือครูในการสอนวิชาต่าง ๆ (ข้อ 2) การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน (ข้อ 4) การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น (ข้อ 6) การจัดทำห้องสมุดของกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 10) การจัดทำวารสารข่าวสารทางวิชาการและความเคลื่อนไหวภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อเผยแพร่ให้ครูทราบ (ข้อ 14) การส่งผลการสอนของโรงเรียนภายในกลุ่มด้วยกัน (ข้อ 25) การจัดสัมมนาครูเฉพาะในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน (ข้อ 26) การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกลุ่มโรงเรียน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคไปยังเขตและสำนักการศึกษา (ข้อ 40)

ดังนั้น จากผลการวิจัยนี้ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครใน เขตชั้นนอกที่เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกันในส่วนของผู้ที่ควรปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา

3.3.3 กิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับกิจกรรมหลักเป็นรายชื่อ ยกเวณงาน จำนวน 8 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น (ข้อ 6) การจัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ศึกษาอย่างทั่วถึง (ข้อ 12) การจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่มีคุณค่าทางวิชาการเพื่อให้ครูค้นคว้าด้วยตนเอง (ข้อ 13) การจัดหาวัสดุเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง (ข้อ 18) การแนะนำการเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม (ข้อ 19) การจัดกิจกรรมตามความสนใจของชุมชน (ข้อ 33) การจัดทำข้อสอบรวมเพื่อใช้ภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 35) การประเมินมาตรฐานทางวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 38)

ดังนั้น จากผลการวิจัยนี้ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครใน เขตชั้นนอกที่เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกันในส่วนของกิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษา

3.3.4 กิจกรรมประกอบที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายใน กลุ่มโรงเรียน

ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเกี่ยวกับกิจกรรมประกอบเป็นรายขอ ยกเว้นงานจำนวน 4 ขอ จากจำนวนทั้งหมด 40 ขอ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ การจัดทำรายชื่อบุคคลที่มีคุณค่าทางวิชาการ เพื่อให้ครูไต่ถามความด้วยตนเอง (ขอ 13) การจัดอบรมครูภายในกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ประถมศึกษา (ขอ 21) การจัดโรงเรียนตัวอย่างภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อมุ่งใจให้มีคุณภาพเยี่ยม ชมกิจกรรมต่าง ๆ (ขอ 31) การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกลุ่มโรงเรียน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคไปยังเขตและสำนักงานการศึกษา (ขอ 40)

ดังนั้น จากผลการวิจัยนี้ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในเขตชั้นนอกที่เกี่ยวกับแนวการจัดการนิเทศการศึกษภายในกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ในส่วนของกิจกรรมประกอบที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษา

4. ปัญหาและอุปสรรคอันอาจเกิดขึ้นในการจัดการนิเทศการศึกษภายในกลุ่มโรงเรียน

สรุปผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในเขตชั้นในกับเขตชั้นนอก เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคอันอาจเกิดขึ้นในการจัดการนิเทศการศึกษภายในกลุ่มโรงเรียนดังนี้

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคโดยส่วนรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเป็นรายขอจำนวน 12 ขอ ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นปัญหาและอุปสรรคจำนวน 2 ขอ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือการวางแผนงานต่างๆในการนิเทศมีใ้กำหนดขึ้นจากการสำรวจข้อมูล ความต้องการและปัญหาต่างๆภายในกลุ่มโรงเรียน (ขอ 8) การคมนาคมติดต่อดูสื่อสารในระหว่างกลุ่มโรงเรียนไม่สะดวก (ขอ 10)

ปัญหาและอุปสรรคที่กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในไม่เห็นด้วยแต่กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นนอกเห็นด้วย มีจำนวน 1 ขอ คือ การคมนาคมติดต่อดูสื่อสาร ในระหว่างกลุ่มโรงเรียนไม่สะดวก (ขอ 10)

ส่วนปัญหาและอุปสรรคข้ออื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มอยู่ในระดับเห็นด้วย และไม่มีปัญหาและอุปสรรคข้อใดเลยที่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

สรุปผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหาร กลุ่มโรงเรียนกับ
ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครใน เขตชั้นใน เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคอัน
อาจ เกิดขึ้นในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนดังนี้

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค โดยส่วนรวมแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเป็นรายข้อจำนวน 12 ข้อ
ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นปัญหา
และอุปสรรคจำนวน 2 ข้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ คณะกรรมการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนและครูเห็นวาทานนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน เป็นงานที่ซ้ำซ้อนกับงาน
ของศึกษานิเทศ (ข้อ 3) การประสานงานระหว่างกลุ่มโรงเรียนไม่ดีพอ (ข้อ 9)

ปัญหาและอุปสรรคที่กรรมการบริหารและครูไม่เห็นด้วย มีจำนวน 1 ข้อ คือ การ
คมนาคมติดต่อสื่อสารในระหว่างกลุ่มโรงเรียนไม่สะดวก (ข้อ 10)

ปัญหาและอุปสรรคที่กรรมการบริหารไม่เห็นด้วย แต่ครูเห็นด้วย มีจำนวน 3 ข้อ
คือ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูเห็นวาทานนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน
เป็นงานที่ซ้ำซ้อนกับงานของศึกษานิเทศ (ข้อ 3) โรงเรียนในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือกับ
โรงเรียนประชานกลุ่ม (ข้อ 7)

ส่วนปัญหาและอุปสรรคข้ออื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ความคิดเห็นของกลุ่ม
ตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในระดับเห็นด้วย และไม่มีปัญหาและอุปสรรคข้อใดเลยที่อยู่ในระดับ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง

สรุปผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
กับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครใน เขตชั้นนอกเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค
อันอาจ เกิดขึ้นในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน ดังนี้

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค โดยส่วนรวมแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเป็นรายข้อ จำนวน
12 ข้อ ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ยกเว้นปัญหาและอุปสรรคจำนวน 2 ข้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การคมนาคมติดต่อดูสื่อสารในระหว่างกลุ่มโรงเรียนไม่สะดวก (ข้อ 10) การขาดการประเมินผลในการปฏิบัติงานค่านงานนี้เทศภายในกลุ่มโรงเรียน (ข้อ 12)

ปัญหาและอุปสรรคที่กรรมการบริหารไม่เห็นด้วย แต่ครูเห็นด้วย มีจำนวน 1 ข้อ คือ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูเห็นว่างานนี้เทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนเป็นงานที่ซ้ำซ้อนกับงานของศึกษานิเทศก์ (ข้อ 3)

ส่วนปัญหาและอุปสรรคข้ออื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ในระดับเห็นด้วย และไม่มีปัญหาและอุปสรรคข้อใดเลยที่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

สรุปปัญหาและอุปสรรคจากแบบสอบถามปลายเปิดเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูไม่มีเวลาให้กับการนิเทศการศึกษา ภายในกลุ่มโรงเรียน ขาดงบประมาณ ขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ การคมนาคมติดต่อดูสื่อสารระหว่างกลุ่มโรงเรียนไม่สะดวก กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนขาดความสนใจและความกระตือรือร้น ครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศการศึกษาและขาดศรัทธาต่อผู้ดำเนินงานนี้เทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน ความสัมพันธ์และการประสานงานระหว่างกลุ่มโรงเรียนไม่ดีพอ และผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียน เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น มีสิ่งที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. งานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียน

1.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูในเขตพื้นที่ในกับเขตพื้นที่นอก ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกันในระดับเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่มีงานข้อใดเลยที่กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วย แสดงว่างานนี้เทศการศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียน

การสอน เพราะเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น¹ งานบางข้อได้แก่ การจัดทำ
 ตารางสอนร่วมกันเพื่อจัดเวลาในการใช้อุปกรณ์การสอน การจัดห้องสมุดของกลุ่มโรงเรียน
 การประเมินิเทศครูที่บรรจุใหม่หรือย้ายมาใหม่ภายในกลุ่มโรงเรียน การจัดนิทรรศการ
 ประจำปี เป็นงานที่กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในและเขตชั้นนอกมีความเห็นแตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ยังอยู่ในระดับเห็นด้วยทั้ง 2 กลุ่ม และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น
 ของกลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในจะสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นนอก อาจจะเนื่องจากงาน
 ดังกล่าวจัดทำขึ้นในกลุ่มโรงเรียนเขตชั้นในจะสะดวกกว่าเขตชั้นนอก เนื่องจากการ
 สื่อสารและการคมนาคมติดต่อกันได้คล่องตัว โรงเรียนอยู่ไม่ห่างกันมากนัก ครูสามารถ
 มารวมทำงานต่าง ๆ ได้โดยสะดวก แต่กลุ่มโรงเรียนในเขตชั้นนอกอาจจะประสบกับ
 อุปสรรคในเรื่องดังกล่าวมากกว่า เพราะโรงเรียนแต่ละโรงอยู่ห่างไกลกันมาก การ
 คมนาคมไม่สะดวก อาจทำให้เสียเวลามากในการเดินทาง ซึ่งสอดคล้องกับที่ พ.กวดวยไม่
 ณ อยุธยา ได้กล่าวถึงสภาพโรงเรียนกรุงเทพมหานครไว้ว่า สภาพโรงเรียนของกรุงเทพ
 มหานครก็คือ โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดบวกกับโรงเรียนเทศบาลนั่นเอง เพราะ
 กรุงเทพมหานครเกิดจากการรวมเนื้อที่นอกเขตเทศบาล นครกรุงเทพขึ้นที่ภายใน
 เขตเทศบาล เพราะฉะนั้นสภาพที่ตั้งและการคมนาคมของโรงเรียนกรุงเทพมหานครจึง
 แตกต่างกันมาก โดยเฉพาะในเขตชั้นนอกยังต้องเดินทางด้วยเรือหางยาวนานนับชั่วโมง
 บ้านพักครูบางแห่งไม่มีครูเข้าพักอาศัยเพราะเปลี่ยวและห่างไกลตลาด² งานอีกข้อหนึ่ง

¹Willard S. Elsbree et al., Elementary School Administration and Supervision, 3d ed. (New York : American Book Co., 1967), p. 139.

²พ.กวดวยไม่ ณ อยุธยา, "สภาพที่แท้จริงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร", หน้า 2. (อัสสาเนา).

ที่น่าสังเกต คือการจัดทำสื่อการเรียนการสอนโดยใช้วัสดุราคาถูก กลุ่มตัวอย่างมีความ
 กิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
 ในเขตชั้นนอกสูงกว่าเขตชั้นในโดยอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยนั้น อาจ
 เนื่องจากกรรมการบริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนเขตชั้นนอกเห็นความจำเป็นในการ
 จัดทำสื่อการเรียนการสอน เพราะโรงเรียนอยู่ห่างไกล หาสื่อการเรียนการสอนได้
 ยาก สำนักการศึกษาส่งไปให้ไม่ตรงตามความต้องการของโรงเรียนและล่าช้า นอกจากนี้
 ในเขตชั้นนอกยังมีวัสดุในท้องถิ่นที่จะสามารถนำมาทำสื่อการเรียนการสอนได้ ส่วนกลุ่ม
 โรงเรียนในเขตชั้นในนั้นหาซื้อได้ง่าย และสามารถติดต่อกับสำนักการศึกษาได้สะดวก
 จึงได้เห็นความสำคัญน้อยกว่าเขตชั้นนอก

ส่วนงานที่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งนั้น ก็ล้วนแต่เป็นงานที่อำนวยความสะดวก
 ให้แก่ครูในการสอน และเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ครู เช่น การจัดทำกำหนดการสอน คู่มือครู
 การจัดหาเอกสารหลักสูตรการจัดอบรมครู และการจัดทำข้อสอบรวม เป็นต้น ซึ่งตรงกับ
 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาของ กุศล (Good) บางข้อที่ว่า ช่วยพัฒนาความสามารถของ
 ครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยเลือกและจัดสรรเครื่อง
 อุปกรณ์การศึกษา และช่วยประเมินผลการเรียนการสอน²

¹สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, "แนวทางแก้ปัญหาในการจัดการศึกษา
 สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร" (เอกสารจากการสัมมนาผู้บริหารการศึกษาในระดับ
 โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2523 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร), หน้า 17.

²วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร, กาญจนา ศรีกาพิสินธุ์, และสุพิชญา ธีระกุล,
การนิเทศการศึกษา (สมุทรปราการ : ขนิษฐการพิมพ์และโฆษณา, 2520), หน้า 3.

1.2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียน
 ประถมศึกษาในเขตชั้นใน ส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับเห็นด้วยและ
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่มีงานข้อใดที่กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วย งานบางข้อซึ่งความคิดเห็น
 ของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าเฉลี่ยของ
 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารสูงกว่าครูทุกข้อ ไม่ว่าจะเป็นรายชื่อหรือรายการงาน เช่น
 เรื่องการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ใดที่กำหนดไว้ในแผนการสอน อาจเป็น
 เพราะวาทครูได้ศึกษากิจกรรมที่กำหนดมาให้เห็นว่าพอเหมาะพอควรกับระยะเวลาที่จะต้องสอน
 อยู่แล้ว จึงให้ความสำคัญในเรื่องนั้นน้อยกว่ากรรมการบริหาร ซึ่งจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับ
 แนวการให้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่กล่าวว่า หน้าที่โดยตรงของครูสอน
 คือ ต้องศึกษาวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้นำวิธีการ
 ต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะและธรรมชาติของเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียน และ
 ให้เหมาะสมกับวัย และความสามารถของเด็ก¹ ส่วนในด้านการพัฒนาบุคลากรนั้น ได้แก่
 การอบรมและการจัดสภาพความก้าวหน้าทางวิชาการ ครูอาจจะเห็นว่าเป็นการเสียเวลา
 เพิ่มงาน เพราะครูต้องรับภาระหนักในหน้าที่ประจำอยู่แล้ว จึงไม่ต้องการที่จะรับงาน
 เพิ่มขึ้นอีก จากการวิจัยเรื่องพฤติกรรมและเวลาในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา 2522
 ของกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา พบว่าครูใช้เวลาไปในการปฏิบัติสิ่งอื่นที่ไม่เกี่ยวกับ
 การให้การศึกษาโดยตรง ร้อยละ 41 งานสอน ร้อยละ 28 งานวัดผลและตรวจผลงาน
 ร้อยละ 10 งานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษา ร้อยละ 7 งานปกครอง ร้อยละ 4 งานธุรการ
 ร้อยละ 4 งานจัดกิจกรรมพิเศษของนักเรียน ร้อยละ 3 งานติดต่อหน่วยงานอื่นและชุมชน
 ร้อยละ 2 งานอบรม ร้อยละ 1²

¹กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, แนวการให้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, 2522), หน้า 44.

²ยุพนา ศรีสุนทร, "สรุปผลการวิจัยเรื่องพฤติกรรมและเวลาในการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา 2522," จุลสารการประถมศึกษา (มิถุนายน, 2522): 39.

ส่วนกรรมการบริหารอาจจะเห็นความสำคัญว่าเป็นการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ เป็นการพัฒนาคนและพัฒนางาน สอดคล้องกับที่สังข์ อุทรานันท์ ไคกอวารถึงจุดมุ่งหมายของ การนิเทศการศึกษาไว้ตอนหนึ่งว่า เพื่อพัฒนาคนการนิเทศการศึกษาเป็นการแนะนำช่วยเหลือ ให้คนในองค์กรนั้น ๆ มีความรู้ความสามารถในการทำงานให้มากขึ้น และเพื่อพัฒนางานนั้น คือ การนิเทศการศึกษาเป็นการสร้างสรรค์วิธีการทำงานใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น¹ ส่วนเรื่อง การสังเกตการสอนของโรงเรียนภายในกลุ่มด้วยกันนั้น ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นแตกต่างกัน มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรรมการบริหารเห็นความสำคัญของการสังเกตการสอนว่าเป็นการ นิเทศการสอนที่วิธีหนึ่งตามที่บรรเทา กิติศักดิ์ ได้ทำการวิจัยไว้ว่า ถ้าจะมีการนิเทศการสอน แล้ว การเยี่ยมเยียนชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอนนั้นเป็นวิธีการอย่างหนึ่ง² ส่วนกรณีนี้อาจเป็น เพราะไม่เข้าใจเรื่องการสังเกตการสอนดีพอ คิดว่าเป็นการจับผิด ดังที่นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ไคกอวารไว้ว่า สังเกตการสอนในชั้น เพื่อช่วยเหลือครู มิใช่เป็นการจับผิด³ ส่วนงานด้านความ สัมพันธ์กับชุมชน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของกรรมการบริหารสูงกว่าครูทุกคน ไม่ว่าจะเป็น เรื่องการจัดโรงเรียนตัวอย่างภายในกลุ่มโรงเรียน การจัดรายการให้ความรู้แก่ประชาชนใน ท้องถิ่น การจัดกิจกรรมตามความสนใจของชุมชน และการเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้โรงเรียน

¹สังข์ อุทรานันท์, "การนิเทศภายในโรงเรียน," (เอกสารฉบับพิมพ์คำบรรยาย ในการอบรมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับสูง ภาที่ 5 พ.ศ.2524), หน้า 3. (อัครสำเนา)

²บรรเทา กิติศักดิ์, "การศึกษาความเข้าใจในการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่ ระดับประถมศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510), หน้า 137.

³นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, "การนิเทศการศึกษา," ใน ชีทางนักบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : เอส เอ็ม เอ็ม, /ม.ป.ป./), หน้า 267.

เป็นแหล่งวิทยาการและกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเกรงว่าจะต้องห่างจากมากขึ้น
เวลาไม่พอ และไม่เห็นความสำคัญของงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนซึ่งตรงกับเป้าหมายกับ
กรรมการบริหารที่เห็นความสำคัญของงานด้านนี้ ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่สำคัญข้อหนึ่ง
ของการนิเทศการศึกษา ซึ่งนางอุเดลีว สุมาวงศ์ โลกดาวไวว่า เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนและชุมชน¹ และสอดคล้องกับที่วิทยุ สาคร โลกดาวไวว่า การจัดการ
ศึกษาในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประถมศึกษา นั้น การที่ทางราชการจะเป็นผู้ให้
แก่ประชาชนฝ่ายเดียว จะไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นได้รวดเร็วเท่าที่ควร ทางที่ถูกแล้ว
ประชาชนในท้องถิ่นควรจะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วย เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการ
ของท้องถิ่นหรือชุมชนมากที่สุด นอกจากจะให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
แล้ว ยังอาจจะใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาความเป็นอยู่ และฐานะทางเศรษฐกิจ
ของประชาชนในท้องถิ่นอีกด้วย² งานด้านการศึกษาประเมินผลก็เช่นเดียวกัน ครูอาจจะคิดว่า
การจัดทำข้อสอบรวม และการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของครูโรงเรียนนั้น
เป็นการเพิ่มภาระให้แก่ตนเอง ตามเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ส่วนการประเมิน
มาตรฐาน และควรติดตามผลประเมินผล และวิเคราะห์ผลการสอนของครูนั้น ครูอาจ
จะเกิดความวิตกกังวลว่าตนเองจะสอนไม่ดี เมื่อประเมินผลแล้วดังผลออกมาไม่ดี จะทำ
ให้เกิดความไม่สบายใจ หรืออาจจะคิดว่าเป็นการคอยจับผิด มิได้คิดว่าเพื่อปรับปรุง
คุณภาพการเรียนการสอนในขณะเดียวกัน กรรมการบริหารอาจต้องการปรับปรุงคุณภาพ
ของครูให้ดียิ่งขึ้นโดยประเมินความ เจริญงอกงามของครูในด้านการสอน³

¹นางอุเดลีว สุมาวงศ์ และคนอื่น ๆ, การนิเทศการศึกษา (กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2516), หน้า 3.

²วิทยุ สาคร, หลักบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช, 2516), หน้า 438.

³วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร, กายจนา ศรีกาพินธุ์ และสุพิชญา ธีระกุล,
การนิเทศการศึกษา, หน้า 99.

ส่วนงานที่ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งนั้น ล้วนแต่เป็นงานที่อำนวยความสะดวกให้ครูในการสอน เช่น เกี่ยวกับการจัดทำกำหนดการสอน คู่มือครู การจัดหาเอกสารหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ส่วนงานที่กรรมการบริหารเห็นด้วยอย่างยิ่งนั้นเป็นงานที่มุ่งปรับปรุงคุณภาพของครู เช่น การจัดอบรมครู การประเมินมาตรฐานทางวิชาการ การศึกษาค้นคว้า ประเมินผลและวิเคราะห์ผลการสอนของครู เป็นต้น

1.3 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชั้นนอก แม้ว่าความคิดเห็นในรายด้านจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ระดับความคิดเห็นส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับเดียวกัน คือระดับเห็นด้วยและเป็นที่น่าสังเกตว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในงานด้านหลักสูตร และงานด้านบริการอำนวยความสะดวกและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์นั้นค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูจะสูงกว่ากรรมการบริหาร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเนื่องจากครูต้องการนำสิ่งที่ได้รับไปใช้ในการประกอบการเรียนการสอนหรือเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกให้กับครู เช่น คู่มือครู หลักสูตรซึ่งได้ปรับให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในท้องถิ่นนั้นซึ่งจำเป็นสำหรับเขตชั้นนอก ศูนย์บริการด้านวัสดุและครุภัณฑ์ ห้องสมุด วัสดุความคิดเห็น เอกสารหลักสูตร รายชื่อสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับครูซึ่งอยู่ในโรงเรียนที่ห่างไกล การคมนาคมไม่สะดวก การศึกษาค้นคว้าสิ่งเหล่านี้เป็นไปด้วยความยากลำบาก ดังเหตุผลที่กล่าวแล้วในสมมุติฐานที่ 1 ครูจึงต้องการที่จะได้รับความสะดวกในเรื่องนี้ ส่วนกรรมการบริหารซึ่งบางกรณีได้ทำการสอน ทำหน้าที่บริหารเป็นส่วนใหญ่ จึงเห็นความสำคัญของงานด้านนี้ต่ำกว่าครูซึ่งเป็นปฏิบัติ ทั้งยังต้องคำนึงถึงงบประมาณเป็นเรื่องสำคัญอีกด้วย ส่วนงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและงานด้านการประเมินผลนั้น ครูในเขตชั้นนอกมีความเห็นเช่นเดียวกับครูในเขตชั้นใน คือค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำกว่ากรรมการบริหาร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูไม่เข้าใจเรื่องความสัมพันธ์กับชุมชน และคิดว่าเป็นการเพิ่มภาระในการทำงานให้กับครู เช่น เกี่ยวกับงานด้านการประเมินผล ซึ่งครูอาจจะเกรงว่านอกจากเป็นการเพิ่มภาระแล้วยังจะเป็นการตรวจตรา ควบคุมและจับผิดจาก

กรรมการบริหาร ส่วนกรรมการบริหารนั้นคงจะเข้าใจถึงงานในกานั่งกล่าวพอสมควรว่า จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่องานด้านวิชาการและการบริหารของกลุ่มโรงเรียน และเป็นส่วนหนึ่งของแรงจูงใจของกรรมการนิเทศการศึกษาตั้งไกลแล้วในสมมุติฐานข้างต้น

ส่วนงานที่ครูมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นควยอย่างยิ่งนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่อำนวยความสะดวกแก่ครูในด้านการสอน เช่นเดียวกับสมมุติฐานที่ 1 และ 2 เช่นการจัดทำกำหนดการสอน คู่มือครู การปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เอกสารหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ ของอบรม และขอสอบมาตรฐานภายในกลุ่มโรงเรียน ส่วนกรรมการบริหารนั้น ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยอย่างยิ่งเพิ่มเติมจากครู คือ การจัดอบรมครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพื่อต้องการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานให้กับครู อันเป็นผลสะท้อนถึงตัวนักเรียนต่อไป ตามความหมายของกรรมการนิเทศการศึกษาในทัศนะของเบ็น แฮมริส (Ben M. Harris) ที่ว่า การนิเทศศึกษานั้นมุ่งให้เกิดผลต่อผู้เรียน โดยผ่านบุคคลและวัสดุ¹

สรุปงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยและเห็นควยอย่างยิ่ง เกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาที่จัดภายในกลุ่มโรงเรียน ซึ่งตรงกับภารกิจของชุนชาติ ทรัพย์มาก ซึ่งพบว่า ประชาชนกลุ่ม ครูใหญ่ และครู ยังกังวลต่อการบริหารส่วนจังหวัดอาจต้อง การให้ปฏิบัติงานนิเทศศึกษาอยู่ในระดับมาก²

¹ Ben M. Harris, Supervisory Behavior in Education. (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1963), p.19.

² ชุนชาติ ทรัพย์มาก, "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า ฉ.

และการที่กรรมการบริหารและครูยอมรับที่ใหม่การจัดงานนิเทศการศึกษาดังกล่าวภายในกลุ่มโรงเรียนนั้น ตรงกับหลักการนิเทศการศึกษาของเจน ฟรานเซท (Jane Franseth) ที่ว่า "การนิเทศการศึกษามีความหมายสำหรับครูที่ต่อเนื่องการนิเทศนั้นแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อผู้รับการนิเทศโดยตรง"¹

2. ผู้ที่ควรปฏิบัติงานนิเทศการศึกษภายในกลุ่มโรงเรียน

2.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูในเขตชั้นในกับเขตชั้นนอก ส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับผู้ที่ควรปฏิบัติงาน และมีงานบางข้อที่ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ยังเห็นว่าผู้ที่ควรปฏิบัติงานนั้นเป็นบุคคลเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ยังกระจายกันอยู่ และเป็นการบังเอิญที่ผู้ที่ควรปฏิบัติงานผู้ใดใคร้เลือก แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาจะปฏิบัติงาน จะต้องพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพราะความเห็นยังแตกต่างกัน ได้แก่ การจัดศูนย์บริการด้านครุภัณฑ์ของกลุ่มโรงเรียน การจัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ศึกษาอย่างทั่วถึง การจัดทวารัฐเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง การคัดเลือกครูเข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตามที่สถาบันต่าง ๆ จัดขึ้น การจัดนิทรรศการประจำปี สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันอย่างเป็นที่น่าสังเกตคือ เรื่องการจัดศูนย์วิชาการของกลุ่มโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในเห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรเป็นผู้ปฏิบัติงาน แต่กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นนอกเห็นว่าควรเป็นคณะกรรมการทางวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มโรงเรียนในเขตชั้นใน ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีบุคลากรเป็นจำนวนมาก ไมว่าจะเป็นครูช่วยครูใหญ่ หรือครูผู้สอน คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนซึ่งส่วนมากจะเป็นครูใหญ่จะมีเวลาพอที่จะมาดำเนินการจัดศูนย์วิชาการ ส่วนกลุ่มโรงเรียนในเขตชั้นนอกนั้น ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ครูใหญ่ต้องทำงานหนักเพราะบางแห่งไม่มีครูช่วยครูใหญ่ ทำให้ไม่มีเวลาที่จะมาจัดเรื่องศูนย์วิชาการ และอีกประการหนึ่งเรื่องการจัดศูนย์วิชาการนี้ ถือเป็น "การศึกษาคนควาทางวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจแก่ครู ซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะ

¹Jane Franseth, Supervision as Leadership. (New York : Row, Paterson and Company, 1961), p. 23-28.

อนุกรรมการทางวิชาการอยู่แล้ว โดยได้ขยายไว้ในคู่มือการบริหารงานกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร¹ ดังนั้นผู้ที่ควรปฏิบัติต้งานคือคณะอนุกรรมการทางวิชาการ

2.2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียน
ประถมศึกษาในเขตพื้นที่ใน ส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติงาน แต่
มีงานบางข้อที่ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ยังเห็นว่า
ผู้ที่ควรปฏิบัติต้งานนั้น เป็นบุคคลเดียวกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้ง 2 กลุ่มยังกระจายกันอยู่ และเป็นการบังเอิญที่ผู้ที่ควรปฏิบัติต้งานผู้นี้ ใ้ใคร่เลือก แต่
อย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาจะปฏิบัติต้งานต้องพิจารณาอีกครั้งหนึ่งเพราะความคิดเห็นยังแตกต่างกัน
ไ้แก่ การเปิดโอกาสให้ชุมชนใ้โรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการและกิจกรรม การจัดทำข้อสอบ
รวมเพื่อใ้ภายในกลุ่มโรงเรียน การประเมินมาตรฐานทางวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน
การจัดทำรายงาน ผลการปฏิบัติต้งานประจำปีของกลุ่มโรงเรียนรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคใ้
ยังเขตและสำนักการึกษา นอกจากนี้ จะมีงานบางข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเลือกปฏิบัติต้งานที่ออกไป ไ้แก่การกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ
นอกเหนือจากที่ใ้กำหนดใ้ในแผนการสอน กรรมการบริหารเห็นว่าคณะอนุกรรมการทาง
วิชาการควรเป็นผู้ปฏิบัติต้งาน ส่วนครูเห็นว่า ควรเป็นครู ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูเป็นผู้
ใ้กิจกรรมดังกล่าว ผู้ทำและผู้ใ้เป็นคนที่เกี่ยวข้องกันย่อมจะทราบรายละเอียดและมีปัญหาใ้ได้
ซึ่งสอดคล้องกับแนวการใ้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่กล่าววว่า หน้าที่โดยตรง
ของครูผู้สอนคือ ต้องศึกษาวิธีสอน และกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจะใ้ใ้วิธีการต่าง ๆ
มาใช้ใ้ให้เหมาะสมกับลักษณะและธรรมชาติของเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียน และใ้เหมาะสม

¹สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, หน่วยศึกษานิเทศก์, คู่มือบริหารงานกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สหประชา
พานิชย์, 2522), หน้า 40.

กับวัยและความสามารถของเด็ก¹ งานเกี่ยวกับการสังเกตการณ์ของโรงเรียนภายใน
 กลุ่มด้วยกัน กรรมการบริหารเห็นว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรเป็นผู้ปฏิบัติงาน
 ครูเห็นว่าควรเป็นครู ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างมองกับคนละด้าน กรรมการ
 บริหารอาจจะเห็นว่าเป็นการสังเกตการณ์เพื่อการวิเคราะห์แก้ไข ปรับปรุงตัวครูผู้สอน
 แต่ครูเห็นว่าการสังเกตการณ์นั้นเป็นการทำให้มองเห็นความสามารถของครูแต่ละคนมอง
 เห็นพฤติกรรมของนักเรียน เฝ้าจับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้อง
 กับวิจัย วรรุขบางกูร² ที่ว่า การสังเกตการณ์เพื่อจะศึกษาวิธีสอนที่ค้ำจุนผู้สอนหรือผู้สาธิต
 เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่อยู่ในชั้นเรียน เพื่อจะใคร่หาเมื่อผู้สังเกตจะไปสอน
 จริง ๆ นั้นอาจเกิดอะไรขึ้นบ้าง จะได้เตรียมการไว้ล่วงหน้า และการสังเกตการณ์
 อย่างหนึ่งคือ เพื่อช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู²
 ซึ่งการสังเกตการณ์ทั้ง 2 ความหมายนี้ ก็ล้วนแต่เป็นการพัฒนาบุคลากรทั้งสิ้น งาน
 เกี่ยวกับการจัดสภาพความก้าวหน้าทางวิชาการ กรรมการบริหารเห็นว่า คณะอนุกรรมการ
 ทางวิชาการควรเป็นผู้ปฏิบัติงาน ครูเห็นว่าควรเป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
 ทั้งนี้ครูอาจจะเห็นว่างานนี้จำเป็นต่อใจซึ่งประมาณและบุคลากรหลายคน ซึ่งถ้าเป็นคณะ
 กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนตำแหน่งงานจะคล่องตัวกว่า แต่ถ้าพิจารณาให้ดีก็จะเห็นว่า
 งานนี้เป็นที่แสดงผลงานความก้าวหน้าทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียนให้ปรากฏ และคนควา
 หาคำรู้ใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ของคณะอนุกรรมการทางวิชาการตามที่ได้กำหนด
 ไว้ในคู่มือการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งนี้แล้ว ส่วน
 งานด้านการจัดกิจกรรมตามความสนใจของชุมชนนั้น กรรมการบริหารเห็นว่า คณะกรรมการ
 บริหารกลุ่มโรงเรียนควรเป็นผู้ปฏิบัติงาน แต่ครูเห็นว่าควรเป็นคณะอนุกรรมการทางวิชาการ

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521, หน้า 44.

² วิจัย (ธีระกุล) วรรุขบางกูร, กาญจนาศรีกาฬสินธุ์ และสุพิชญา ธีระกุล,
การนิเทศการศึกษา, หน้า 163.

ครูอาจจะเห็นว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ จึงควรจะเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการทางวิชาการ แต่งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนนี้ โดยหน้าที่นั้น เป็นงานหนึ่งของของผู้บริหาร หรือครูใหญ่ตามการวิจัยของโรเบิร์ต เอส ฟิสก์ (Robert S. Fisk)¹ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับแนวโน้มจากผลรวมและความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรเป็นผู้ปฏิบัติ

2.3 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชั้นนอก ส่วนใหญ่ความคิดจะสอดคล้องกันในเรื่องผู้ควรปฏิบัติงาน แต่มีงานบางข้อที่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ยังเห็นว่าผู้ควรปฏิบัติงานนั้นเป็นบุคคลเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างยังกระจัดกระจายกันอยู่ และเป็นการบังเอิญที่ผู้ควรปฏิบัติงานผู้ใดได้รับเลือกอย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาจะปฏิบัติงานต้องพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพราะความคิดเห็นยังแตกต่างกัน ได้แก่ การจัดทำคู่มือการสอนในวิชาต่าง ๆ การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น การจัดทำของสมุดของกลุ่มโรงเรียน การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกลุ่มโรงเรียน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคไปยังเขตและสำนักการศึกษา นอกจากนี้จะมีงานบางข้อที่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเลือกปฏิบัติงานแตกต่างกันออกไป ได้แก่ การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน กรรมการบริหารเห็นว่า ครูควรเป็นผู้ปฏิบัติงาน ส่วนครูเห็นว่าควรเป็นคณะกรรมการทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่กำหนดว่าฝ่ายวิชาการอำเภอ ฝ่ายวิชาการจังหวัด ควรปฏิบัติงานนี้เทศการศึกษ โดยวิธีปฏิบัติ

¹ในพงษ์ บุญจิตราคุลย์, หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 21.

อยู่ข้อหนึ่ง คือ การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น¹ ซึ่งสามารถที่จะนำมาเปรียบเทียบได้กับคณะกรรมการทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 1 และ 2 การจัดทำวารสารทางวิชาการและความเคลื่อนไหวภายในกลุ่มโรงเรียน เพื่อเผยแพร่ให้ครูทราบ กรรมการบริหารเห็นว่าคณะกรรมการทางวิชาการควรเป็นผู้ปฏิบัติงาน ส่วนครูเห็นว่าควรเป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน โดยที่กรรมการบริหารมีความเห็นสอดคล้องกันกับหน้าที่ของคณะกรรมการทางวิชาการ เพราะ เป็นการศึกษาคนทางวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้กับครูในกลุ่มโรงเรียนตามที่ได้อธิบายไว้ในคู่มือการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 1 การสังเกตการสอนของโรงเรียนภายในกลุ่มด้วยกัน กรรมการบริหารเห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรเป็นผู้ปฏิบัติงาน ครูเห็นว่าควรเป็นครู ทั้งนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 2 โดยเหตุผลเดียวกัน ส่วนการจัดสัมมนาครู เฉพาะในแต่ละกลุ่มประถมศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน เพื่อแก้ปัญหาทางการสอนนั้น กรรมการบริหารเห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนควรเป็นผู้ปฏิบัติงาน ส่วนครูเห็นว่าควรเป็นผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งงานด้านนี้เป็นงานด้านกาพัฒนาบุคลากรซึ่ง เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโดยตรง เป็นการนิเทศเพื่อปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้นตามความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาในทัศนะของ บริกส์ และจัสต์แมน (Briggs and Justman)² ดังนั้นคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนจึงควรมีบทบาทในเรื่องนี้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ 1 และ 2

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, แนวทางการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521, หน้า 162.

วิจิตร (ธีระกุล), วรุฒบางกูร, กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ และสุพิชญา ธีระกุล, การนิเทศการศึกษา, หน้า 3. อ้างจาก Thomas H. Briggs and Joseph Justman, Improving Instruction Through Supervision. (New York : Macmillan, 1952).

สรุปเรื่องผู้ที่ควรปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะได้นำเสนอเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียนต่อไป

3. กิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

3.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูในเขตชั้นในกับเขตชั้นนอก ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกันในเรื่องกิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษามีงานบางข้อที่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ยังเลือกกิจกรรมหลักชนิดเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างยังกระจายกันอยู่และเป็นการบังเอิญที่กิจกรรมนี้ ได้รับเลือกเป็นกิจกรรมหลัก อย่างไรก็ตามเมื่อเวลาจะปฏิบัติงานต้องพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพราะความคิดเห็นยังแตกต่างกัน ได้แก่ การจัดทำกำหนดการสอนเพื่อใช้ร่วมกันในกลุ่มโรงเรียน การออกเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ของกลุ่มโรงเรียนไปยังครูและบุคลากร การจัดทำสื่อการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ในกลุ่มโรงเรียน ส่วนการที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่นี้อาจจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจถึงองค์ประกอบในการจัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาอย่างถ่องแท้ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของงานในข้อนั้น ขนาดของกลุ่มของผู้เข้าร่วมกิจกรรม และการก่อให้เกิดประสบการณ์ในการใช้กิจกรรมนั้น ซึ่งทั้ง 3 อย่างนี้จะต้องมีความสัมพันธ์กัน¹ ซึ่งอาจเนื่องมาจากกรรมการบริหาร และครูได้เข้าร่วมกิจกรรมในงานนิเทศการศึกษา ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครจัดอยู่เป็นประจำ

3.2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชั้นใน ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกันในเรื่องกิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษา มีงานบางข้อที่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ยังเลือกกิจกรรมหลักชนิดเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

¹วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, "หลักการนิเทศการศึกษา", เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาหลักการนิเทศการศึกษา, หน้า 18. (อัครสำเนา)

ยังกระจายกันอยู่และเป็นการบังเอิญที่กิจกรรมนี้ได้รับเลือกเป็นกิจกรรมหลัก อย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาจะปฏิบัติงานต้องพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพราะความคิดเห็นยังแตกต่างกัน ได้แก่ การจัดห้องสมุดของกลุ่มโรงเรียน การจัดทรัพยากรความคิดเห็นของครูภายในกลุ่มโรงเรียน การจัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ศึกษาอย่างทั่วถึง ส่วนงานที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมหลักแตกต่างกันอย่างเป็นที่น่าสังเกตคือ การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน กรรมการบริหารเห็นว่าควรใช้การประชุมปฏิบัติการเป็นกิจกรรมหลัก ส่วนครูเห็นว่าควรใช้การประชุมกลุ่มย่อย ซึ่งการประชุมปฏิบัติการและการประชุมกลุ่มย่อยนั้น จำเป็นต้องอาศัยซึ่งกันและกัน ดังเช่น ชารี มณีศรี ได้กล่าวไว้ว่า โปรแกรมที่ดีของการประชุมปฏิบัติการ คือ ให้มีการประชุมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย¹ ซึ่งแสดงว่า การประชุมทั้ง 2 แบบ นี้ไม่แตกต่างกันมากนัก แต่กรรมการบริหารคงจะมุ่งเพื่อให้การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมนี้ได้สำเร็จออกมาเป็นรูปเล่มหลังการประชุมปฏิบัติการ ส่วนครูอาจจะคิดว่าคอยทำคอยไปในการประชุมกลุ่มย่อยแต่ละครั้ง ดังนั้นระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการอาจต่างกัน

3.3 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกับครูโรงเรียน ประถมศึกษาในเขตชั้นนอก ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกันในเรื่องกิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงาน นิเทศการศึกษา มีงานบางข้อที่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ยังเลือกกิจกรรมหลักชนิดเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างยังกระจายกันอยู่ และเป็นการบังเอิญที่กิจกรรมนี้ได้รับเลือกเป็นกิจกรรมหลัก อย่างไรก็ตามเมื่อเวลาจะปฏิบัติงาน ต้องพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพราะความคิดเห็นยังแตกต่างกัน ได้แก่ การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น การจัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูได้ศึกษาอย่างทั่วถึง การจัดทำรายชื่อบริษัทผู้ผลิตวัสดุทางวิชาการ เพื่อให้ครูคนควาช่วยตนเอง การจัดทำวัสดุเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูในการทำสื่อการเรียน การสอนขึ้นใช้เอง การจัดกิจกรรมตามความสนใจของชุมชน การประเมินมาตรฐานทาง

¹ชารี มณีศรี, การนิเทศการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2521), หน้า 136.

วิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน ส่วนงานที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมหลัก แยกต่างกันอย่างเป็นที่น่าสังเกต คือ การแนะนำการเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอน อย่างเหมาะสม กรรมการบริหารเห็นว่าควรใช้การประชุมกลุ่มย่อยเป็นกิจกรรมหลัก ครูเห็นว่า ควรใช้การสาธิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรรมการบริหารต้องการให้มีการแสดงความคิดเห็น ในลักษณะของการแลกเปลี่ยน โต้แย้งซึ่งให้คุณค่าในการสื่อความรู้และพัฒนาความรู้มากกว่า ที่จะฟังและการสาธิตแต่เพียงอย่างเดียว แต่ครูอาจจะเห็นว่าการสาธิตนั้นให้ประสบการณ์ สูงกว่าการประชุมกลุ่มย่อยและเหมาะสมกับเรื่องของสื่อการเรียนการสอน¹ อีกงานหนึ่งคือ การจัดทำข้อสอบรวมเพื่อใช้ภายในกลุ่มโรงเรียน กรรมการบริหารเห็นว่าควรใช้การประชุม ปฏิบัติการ ครูเห็นว่าควรใช้การประชุมกลุ่มย่อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรรมการบริหารต้องการ ให้ผู้เชี่ยวชาญกิจกรรมใดลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วินัย ตะสดีตย์ เกี่ยวกับการประชุมปฏิบัติการว่า ผู้เข้าประชุมได้เห็นวิธีการต่าง ๆ ตลอดทั้งลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง ย่อมจะเข้าใจแนวทางและวิธีการนำไปใช้ได้มากกว่าการที่ไม่ได้ทดลองลงมือ ปฏิบัติจริง² ส่วนครูนั้นอาจจะเห็นว่าการประชุมกลุ่มย่อยนั้นได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มากกว่าแต่อย่างไรก็ตามกิจกรรมทั้ง 2 อย่างนี้ก็ต้องอาศัยซึ่งกันและกันไม่แยกจากกันโดย เด็ดขาด

สรุป เรื่องกิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับการนิเทศการศึกษาที่ควรจัดภายในกลุ่ม โรงเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวการจัดการนิเทศการศึกษภายในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะได้เสนอเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษา ภายในกลุ่มโรงเรียนต่อไป

¹ไวโรจน์ บุญสวัสดิ์, "หลักการนิเทศการศึกษา", เอกสารประกอบคำบรรยาย วิชาหลักการนิเทศการศึกษา, หน้า 21. (อัคราเนา)

²วินัย ตะสดีตย์, "สำรวจการปฏิบัติจริงในการจัดการนิเทศการศึกษภายใน โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชา บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 201.

4. กิจกรรมประกอบที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษาที่ควรจัดขึ้นภายในกลุ่ม

โรงเรียน

4.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูในเขตพื้นที่นอก เขตชั้นนอก ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกันในเรื่องกิจกรรมประกอบที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษา มีงานบางข้อที่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ยังเลือกกิจกรรมประกอบชนิดเดียวกัน ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างยังกระจายกันอยู่ และเป็นการบังเอิญที่กิจกรรมนี้ได้รับเลือกเป็นกิจกรรมประกอบ อย่างไรก็ตามเมื่อเวลาจะปฏิบัติงาน ต้องพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพราะความคิดเห็นยังแตกต่างกัน ได้แก่ การจัดห้องสมุดของกลุ่มโรงเรียน การติดตามขอประเมินผลและวิเคราะห์ผลการสอนของครู ส่วนงานที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมประกอบแตกต่างกันอย่าง เป็นที่น่าสังเกตคือ การจัดทำคลังข้อสอบของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ในเห็นว่าควรใช้การทดสอบปฏิบัติการเป็นกิจกรรมประกอบ กลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่นอกเห็นว่าควรใช้การอภิปราย งานค่านักกิจกรรมหลักได้แก่การประชุมปฏิบัติการ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ใน อาจจะต้องทำให้การทดสอบใช้คลังข้อสอบของกลุ่มโรงเรียน เพื่อจะได้ทราบผลและนำไปเผยแพร่ต่อไป หลังจากที่ได้ประชุมปฏิบัติการแล้ว ส่วนกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่นอกอาจจะเห็นว่าการรวมกิจกรรมควรจะได้มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในระหว่างการประชุมปฏิบัติการ โดยอาจจะเป็นการอภิปรายในรูปของการประชุมกลุ่มย่อย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การประชุมปฏิบัติการ ดังที่ได้กล่าวแล้วในเรื่องกิจกรรมหลัก

4.2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียน ประถมศึกษา ในเขตพื้นที่ใน ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกันในเรื่องกิจกรรมประกอบที่เหมาะสมกับงานนิเทศการศึกษา มีงานบางข้อที่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ยังเลือกกิจกรรมประกอบชนิดเดียวกัน ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างยังกระจายกันอยู่ และเป็นการบังเอิญที่กิจกรรมนี้ได้รับเลือกเป็นกิจกรรมประกอบ อย่างไรก็ตามเมื่อเวลาจะปฏิบัติงาน ต้องพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพราะความคิดเห็นยังแตกต่างกัน

ได้แก่ การคัดเลือกครูเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตามที่ตั้งเป้าต่าง ๆ
 จัดขึ้น การจัดสัมมนาครูเฉพาะในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหา
 ด้านการสอน ส่วนงานที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมประกอบแตกต่างกันอย่าง
 เป็นที่น่าสนใจ คือ การประเมินนิเทศครูที่บรรจุใหม่หรือย้ายมาใหม่ภายในกลุ่มโรงเรียน
 กรรมการบริหารเห็นว่ากิจกรรมประกอบควรเป็นการสำคัญ ครูเห็นว่าควรเป็นการบรรยาย
 กิจกรรมหลักในเรื่องนี้คือการประชุม กรรมการบริหารอาจจะเห็นว่าควรมีการสำคัญเพื่อ
 ไม่ให้ครูเกิดความเบื่อหน่ายเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศของการประเมินนิเทศครูอาจจะ
 เห็นว่า การประเมินนิเทศเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ต่างๆ
 ที่ครูควรทราบและยึดถือปฏิบัติ ดังนั้นกิจกรรมที่เหมาะสมคือ การบรรยายให้ความรู้ซึ่งเหมาะ
 กับกลุ่มคนขนาดใหญ่ การจัดอบรมครูภายในกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
 กรรมการบริหารเห็นว่าควรใช้การอภิปรายเป็นกิจกรรมประกอบ ครูเห็นว่าควรใช้การสำคัญ
 กิจกรรมหลักของงานนี้คือการประชุมกรรมการบริหารอาจจะต้องการให้ครูช่วยกิจกรรมนี้
 ได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แต่ครูอาจจะต้องการเห็นตัวอย่างที่ดี
 และถูกต้องในวิธีการสอนของหลักสูตรใหม่ การจัดโรงเรียนตัวอย่างภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อ
 จูงใจให้ครูมาเยี่ยมชมกิจกรรมต่าง ๆ กรรมการบริหารเห็นว่า การจัดนิทรรศการควรเป็น
 กิจกรรมประกอบ ครูเห็นว่าควรเป็นการเยี่ยมชมชั้นเรียน สำหรับงานข้อนี้ที่น่าสนใจคือ
 กิจกรรมหลักก็ได้แก่การจัดนิทรรศการ ฉะนั้นการที่กรรมการบริหารเห็นว่า การจัดนิทรรศการ
 ควรเป็นกิจกรรมประกอบอีก นับว่าเป็นกิจกรรมที่เกินขีดมากสำหรับงานข้อนี้ กลุ่มตัวอย่าง
 เลือกให้เป็นทั้งกิจกรรมหลักและกิจกรรมประกอบ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดนิทรรศการเป็นกิจกรรม
 ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ สามารถจูงใจให้ครูมาเยี่ยมชมโรงเรียนได้เป็นจำนวนมาก และก่อให้เกิด

ในพจนานุกรม บัญญัติราชคุณดุษฎี, "การนิเทศการศึกษา" ในเส้นทางนักบริหารการศึกษา,
 ตารางรูปลักษณะของกิจกรรมการนิเทศการศึกษา.

เกิดประสบการณ์สูง¹ งานอีกงานหนึ่งคือ การประเมินมาตรฐานทางวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน กรรมการบริหารเห็นว่ากิจกรรมประกอบที่เหมาะสมคือการประชุมปฏิบัติการ หรือการสัมมนา หรือการทดสอบส่วนครูเห็นว่าควรเป็นการสังเกต กิจกรรมหลักของงานนี้คือ การทดสอบ ฉะนั้นอาจเป็นไปได้ว่ากรรมการบริหารคิดว่าเมื่อใดผลการทดสอบมาแล้ว จะต้องทำการประชุมปฏิบัติการเพื่อให้ได้ผลที่ตรงการอย่างรวดเร็ว หรือผลจากการทดสอบไม่ชัดเจน ก็อาจจะขอสัมมนาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นวิธีการในการประเมินผลทั้งสิ้น ส่วนครูนั้นเห็นว่าการสังเกตเป็นวิธีการที่ได้ผลดีในการนิเทศการสอน สามารถสังเกตได้ทั้งพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน²

4.3 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชั้นนอก ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกันในเรื่องกิจกรรมประกอบที่เหมาะสมกับการนิเทศการศึกษา มีงานบางข้อที่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ยังคงเลือกกิจกรรมประกอบชนิดเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างยังกระจายกันอยู่ และเป็นการบังเอิญที่กิจกรรมนี้ได้รับเลือกเป็นกิจกรรมประกอบของไรก็ตาม เมื่อเวลาจะปฏิบัติงาน ต้องพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพราะความคิดเห็นยังแตกต่างกัน ได้แก่การจัดทำรายชื่อบุคคลที่มีคุณค่าทางวิชาการ เพื่อให้ครูคนความวายนเอง การจัดอบรมภายในกลุ่มโรงเรียน เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกลุ่มโรงเรียนรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคไปยังเขต และสำนักการศึกษา

สรุปเรื่องกิจกรรมประกอบที่เหมาะสมกับการนิเทศการศึกษาที่ควรจัดภายในกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะได้นำเสนอเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนต่อไป

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

² วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร, กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ และสุพิชญา ธีระกุล, การนิเทศการศึกษา, หน้า 94.

5. ปัญหาและอุปสรรคอันอาจเกิดขึ้นในการจัดการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน

5.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชั้นในกับเขตชั้นนอก ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกันในระดับเห็นด้วย และไม่มีปัญหาและอุปสรรคครั้งใดเลยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่ง ปัญหาและอุปสรรคเรื่องการวางแผนงานต่าง ๆ ในการนิเทศมิได้กำหนดขึ้นจากการสำรวจข้อมูล ความต้องการและปัญหาต่าง ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ยังอยู่ในระดับเห็นด้วยทั้ง 2 กลุ่ม และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นนอกจะสูงกว่าเขตชั้นใน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเขตชั้นนอกโรงเรียนอยู่ห่างไกลกัน การคมนาคม การติดต่อสื่อสารไม่สะดวก ดังที่กล่าวไว้ในตอนต้น ดังนั้นการสำรวจ หรือเก็บข้อมูลต่างๆ จึงกระทำไต่ถาม ส่วนเรื่องการคมนาคมติดต่อสื่อสารในระหว่างกลุ่มโรงเรียนไม่สะดวกนั้น เห็นได้ชัดมากจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย ส่วนกลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นนอกนั้นอยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งเป็นการสนับสนุนปัญหาที่กล่าวข้างต้นได้เป็นอย่างดี การที่กลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในไม่เห็นด้วยกับปัญหาอุปสรรคในเรื่องการคมนาคมติดต่อสื่อสารนั้น อาจเป็นเพราะเขตชั้นในในพื้นที่คับแคบ ประชากรหนาแน่น เช่น เขตวังพันธุวังมีพื้นที่ 1.416 ตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นของประชากร 55,407 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร ส่วนเขตชั้นนอกมีพื้นที่กว้างขวาง ประชากรเบาบาง เช่น เขตหนองจอกมีพื้นที่ 236.261 ตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นของประชากร 211 คนต่อ 1 ตารางกิโลเมตร¹ การคมนาคมติดต่อสื่อสารในระหว่างกลุ่มโรงเรียนย่อมลำบากและจะเป็นปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษภายในกลุ่มโรงเรียน

5.2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชั้นใน ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกันในระดับเห็นด้วย ไม่มีปัญหาและอุปสรรคข้อใดเลย

¹ กรุงเทพมหานคร, ที่ระลึกวันสถาปนากรุงเทพมหานคร 14 ธ.ค. 22. (กรุงเทพมหานคร : กองประชาสัมพันธ์, 2522), หน้า 20.

ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่ง ปัญหาและอุปสรรคเรื่องการประชุมระหว่างกลุ่มโรงเรียนไม่ดีพอ นั้น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ยังอยู่ในระดับเห็นด้วยทั้ง 2 กลุ่ม และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูสูงกวากรรมการบริหาร แสดงว่าครูเห็นด้วยกับปัญหานี้สูงกวากรรมการบริหารอาจเป็นเพราะครูไม่ไ้เข้าร่วมอยู่ในคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ทำให้ไม่ทราบถึงขั้นตอนการทำงาน การประชุมระหว่างกลุ่มโรงเรียน จึงคิดว่าจะเป็นปัญหาสูงกวากรรมการบริหาร ส่วนเรื่องคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูเห็นว่างานนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนเป็นงานที่เข้าชอนกับงานของศึกษานิเทศก์นั้น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกรรมการบริหารไม่เห็นด้วยกับปัญหานี้ แต่ครูเห็นด้วย ซึ่งอาจจะเป็นเพราะกรรมการบริหารเข้าใจงานนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนว่าเป็นการนิเทศภายในมิใช่การนิเทศจากภายนอก แต่ครูยังไม่เข้าใจเรื่องการนิเทศการศึกษาอย่างแจ่มชัด เข้าใจว่าเป็นการทำงานเข้าชอนกับงานของศึกษานิเทศก์

5.3 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชั้นนอก ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกันในระดับเห็นด้วย ไม่มีปัญหาและอุปสรรคข้อใดเลยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่ง ปัญหาและอุปสรรคเรื่องการคมนาคมติดต่อสื่อสารในระหว่างกลุ่มโรงเรียนไม่สะดวก และขาดการประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านงานนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน นั้นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ยังอยู่ในระดับเห็นด้วยทั้ง 2 กลุ่ม แต่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของกรรมการบริหารจะสูงกวาครูทั้ง 2 ข้อ คือ กรรมการบริหารเห็นว่าปัญหาทั้ง 2 ข้อนี้จะเกิดขึ้นสูงกวาครู อาจจะเป็นเนื่องจากกรรมการบริหารได้ปฏิบัติงานในกลุ่มโรงเรียนยอมทราบถึงปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นได้ดีกว่าครู ซึ่งยังไม่เคยร่วมปฏิบัติงานในคณะกรรมการดังกล่าว

สรุปเรื่องปัญหาและอุปสรรคอันอาจจะเกิดขึ้นในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนนั้น กลุ่มตัวอย่างจะเห็นสอดคล้องกันในระดับเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่

และสอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคจากแบบสอบถามปลายเปิดด้วย ซึ่งแสดงว่าปัญหาเหล่านี้ น่าจะเป็นปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการจัดการนิเทศการศึกษารายในกลุ่มโรงเรียนซึ่งควรที่ผู้ เกี่ยวข้องจะเฝ้าระวังจัดปัญหาเหล่านี้ให้หมดสิ้นไป

แนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ส่วนใหญ่แนวปฏิบัติอาจจัดในลักษณะ เกี่ยวกันทั้ง เขตชั้นในและ เขตชั้นนอก แต่อย่างไร ก็ตามมีรายละเอียดบางประการที่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเขตชั้นในและ เขตชั้นนอก แยกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เสนอแนวทางในการจัดการนิเทศการศึกษารายในกลุ่มโรงเรียน ทั้งเขตชั้นในและ เขตชั้นนอกไว้เป็นการ เปรียบเทียบกัน ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29

แนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศภายในในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำหรับงานที่อยู่ในเกณฑ์
 ควบคุมบัญชีอย่างเข้มงวด

ลำดับ ที่	งานนิเทศการศึกษา	ผู้ควบคุมปฏิบัติงาน		กิจกรรมหลัก		กิจกรรมประกอบ	
		เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก
1.	การจัดทำคู่มือครูในการสอน วิชาต่าง ๆ	คณะครู	คณะกรรมการ ทางวิชาการ	การประชุมปฏิบัติการ	การประชุม กลุ่มย่อย	การประชุมกลุ่มย่อย	การอภิปราย
2.	การจัดหาเอกสารหลักสูตร ให้ครูได้ศึกษาอย่างทั่วถึง	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย
3.	การจัดหาวัสดุเพื่ออำนวยความสะดวก ในการทำ สื่อการเรียนการสอนขึ้น ใช้เอง	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย หรือ การประชุมปฏิบัติ การ	การอภิปราย
4.	การจัดทำข้อสอบรวมเพื่อใช้ ภายในกลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการ ทางวิชาการ	คณะกรรมการ ทางวิชาการ	การประชุม ปฏิบัติการ	การประชุม ปฏิบัติการ	การประชุม ปฏิบัติการ	การประชุม ปฏิบัติการ

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ลำดับ ที่	งานนิเทศการศึกษา	ผู้ที่ควรปฏิบัติงาน		กิจกรรมหลัก		กิจกรรมประกอบ	
		เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก
5.	การจัดอบรมครูภายในกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา *	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย
6.	การอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางงานวิชาการตามความต้องการของครูและปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นการสอน *	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย
7.	การจัดทำกำหนดการสอนเพื่อใช้ร่วมกันในกลุ่มโรงเรียน **	คณะครู	คณะครู	การประชุม	การประชุมปฏิบัติการ	การทดลองปฏิบัติการ	การสาธิต

* หมายถึง งานที่กลุ่มโรงเรียนในเขตพื้นที่ในอยู่ในเกณฑ์ควรปฏิบัติอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มโรงเรียนในเขตพื้นที่นอกอยู่ในเกณฑ์ควรปฏิบัติ

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ลำดับ ที่	งานในเทศการศึกษา	ผู้ที่ควรปฏิบัติงาน		กิจกรรมหลัก		กิจกรรมประกอบ	
		เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก
8.	การจัดทำสื่อการเรียน การสอนโดยใช้วัสดุราคา ถูก **	คณะครู	คณะครู	การประชุม ปฏิบัติการ	การประชุม ปฏิบัติการ	การทดลอง ปฏิบัติการ	การสาธิต

** หมายถึง งานที่กลุ่มโรงเรียนในเขตพื้นที่นอกอยู่ในเกณฑ์ควรปฏิบัติอย่างยิ่ง ส่วนกลุ่มโรงเรียนในเขตพื้นที่ในอยู่ในเกณฑ์ควรปฏิบัติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30

แนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำหรับงานที่อยู่ในเกณฑ์ควมปฏิบัติ

ลำดับ ที่	งานนิเทศการศึกษา	ผู้ตรวจปฏิบัติงาน		กิจกรรมหลัก		กิจกรรมประกอบ	
		เขตนั่นใน	เขตนั่นนอก	เขตนั่นใน	เขตนั่นนอก	เขตนั่นใน	เขตนั่นนอก
1.	การจัดทำตารางสอนเพื่อ จัดเวลาในการใช้อุปกรณ์ การสอน	คณะครู	คณะครู	การประชุม กลุ่มย่อย	การประชุม กลุ่มย่อย	การอภิปราย	การอภิปราย
2.	การจัดทำหนังสืออ่าน เพิ่มเติมสำหรับนักเรียน	คณะกรรมการ ทางวิชาการ	คณะกรรมการ ทางวิชาการ	การประชุม ปฏิบัติการ หรือ การประชุม กลุ่มย่อย	การประชุม กลุ่มย่อย	การอภิปราย	การอภิปราย
3.	การกำหนดกิจกรรม รมต่างๆ นอกเหนือจากที่ใดกำหนด ไว้ในแผนการสอน	คณะครู	คณะครู	การประชุม กลุ่มย่อย	การประชุม กลุ่มย่อย	การอภิปราย	การอภิปราย
4.	การปรับหลักสูตรให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของ ท้องถิ่น	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	การประชุม โรงเรียน	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ลำดับ ที่	งานนิเทศการศึกษา	ผู้ที่ควรปฏิบัติงาน		กิจกรรมหลัก		กิจกรรมประกอบ	
		เขตนชั้นใน	เขตนชั้นนอก	เขตนชั้นใน	เขตนชั้นนอก	เขตนชั้นใน	เขตนชั้นนอก
5.	การจัดศูนย์บริการคานวศ อุปกรณของกลุมโรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุม โรงเรียน	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย
6.	การจัดศูนย์บริการคาน กรูภณฑของกลุมโรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุม โรงเรียน	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย
7.	การจัดศูนย์วิชาการของกลุม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุม โรงเรียน	คณะอนุกรรมการ ทางวิชาการ	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย
8.	การจัดห้องสมุดของกลุม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุม โรงเรียน	คณะอนุกรรมการ ทางวิชาการ	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ลำดับ ที่	งานนิเทศการศึกษา	ผู้ควรปฏิบัติงาน		กิจกรรมหลัก		กิจกรรมประกอบ	
		เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก
9.	การจัดดูรับความคิดเห็น ของครูภายในกลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย
10.	การจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่มี คุณค่าทางวิชาการ เพื่อให้ ครูได้คนควาควยตนเอง	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะอนุกรรมการ ทางวิชาการ	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย
11.	การจัดทำวารสาร ข่าวสาร ทางวิชาการ และความ เคลื่อนไหวภายในกลุ่ม โรงเรียนเพื่อเผยแพร่ให้ ครูทราบ	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะอนุกรรมการ ทางวิชาการ	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย
12.	การทดลองค้นหาเกี่ยวกับ สื่อการเรียนการสอน	คณะครู	คณะครู	การทดลอง ปฏิบัติการ	การทดลอง ปฏิบัติการ	การทดลอง ปฏิบัติการ	การทดลอง ปฏิบัติการ

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ลำดับ ที่	งานนิเทศการศึกษา	ผู้พิทักษ์ปฏิบัติงาน		กิจกรรมหลัก		กิจกรรมประกอบ	
		เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก
13.	การจัดทำสื่อการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่ม ประสบการณ์ภายในกลุ่ม โรงเรียน	คณะครู	คณะครู	การประชุม ปฏิบัติการ	การประชุม ปฏิบัติการ	การอภิปราย	การทดลอง ปฏิบัติการ
14.	การแนะนำการเลือกและ การใช้สื่อการเรียนการสอน สอนอย่างเหมาะสม	คณะกรรมการ การทางวิชาการ	คณะกรรมการ การทางวิชาการ	การประชุม	การประชุม กลุ่มย่อย	การอภิปราย	การสาธิต
15.	การประเมินนิเทศครูที่ บรรจุใหม่หรือย้ายมาใหม่ ภายในกลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	การประชุม	การประชุม	การบรรยาย	การบรรยาย
16.	การคัดเลือกครูเข้ารับ การอบรมเพื่อเพิ่มพูน ความรู้และประสบการณ์ ตามที่ตั้งบ้านต่าง ๆ จัดขึ้น	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	การประชุม	การประชุม	การทดสอบ	การอภิปราย

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ลำดับ ที่	งานนิเทศการศึกษา	ผู้ที่ควรปฏิบัติงาน		กิจกรรมหลัก		กิจกรรมประกอบ	
		เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก
17.	การศึกษาทำงานนอกสถานที่	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	การจัดทัศนศึกษา	การจัดทัศนศึกษา	การอภิปราย	การจัดทัศนศึกษา
18.	การสังเกตการสอนของ โรงเรียนภายในกลุ่มด้วย กัน	คณะครู	คณะครู	การเยี่ยมเยียน ชั้นเรียน	การเยี่ยมเยียน ชั้นเรียน	การอภิปราย	การอภิปราย
19.	การจัดสัมมนาครู เฉพาะ ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อ แก้ปัญหาทางการสอน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย
20.	การจัดศึกษาความก้าวหน้าทางวิชาการ	คณะอนุกรรมการ ทางวิชาการ	คณะอนุกรรมการ ทางวิชาการ	การสาธิต	การประชุม	การสาธิต	การสาธิต
21.	การวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อนำ มาปรับปรุงการเรียน การสอน	คณะอนุกรรมการ ทางวิชาการ	คณะอนุกรรมการ ทางวิชาการ	การทดลอง ปฏิบัติการ	การทดลอง ปฏิบัติการ	การอภิปราย	การอภิปราย

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ลำดับ ที่	งานนิเทศการศึกษา	ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติงาน		กิจกรรมหลัก		กิจกรรมประกอบ	
		เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก	เขตพื้นที่ใน	เขตพื้นที่นอก
22.	การจัดงานนิทรรศการประจำปี	คณะครู	คณะครู	การจัดนิทรรศการ	การจัด นิทรรศการ	การจัดนิทรรศการ	การจัดนิทรรศการ
23.	การออกเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ของกลุ่มโรงเรียนไปยังครูและบุคลากร	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	การเขียนบทความทางวิชาการ	การเขียนบทความทางวิชาการ	การพบปะสังสรรค์เพื่อสร้างความคุ้นเคย	การพบปะสังสรรค์เพื่อสร้างความคุ้นเคย
24.	การจัดโรงเรียนตัวอย่างภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อจูงใจให้ผู้อื่นมาเยี่ยมชมกิจกรรมต่าง ๆ	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	การจัดนิทรรศการ	การจัดนิทรรศการ	การจัดนิทรรศการ	การจัดนิทรรศการหรือการเยี่ยมชมชั้นเรียน
25.	การจัดรายการให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	การจัดนิทรรศการ	การจัดนิทรรศการ	การอัดปราย	การบรรยาย

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ลำดับ	งานนิเทศการศึกษา	ผู้ควบคุมปฏิบัติงาน		กิจกรรมหลัก		กิจกรรมประกอบ	
		เขตชั้นใน	เขตชั้นนอก	เขตชั้นใน	เขตชั้นนอก	เขตชั้นใน	เขตชั้นนอก
26.	การจัดกิจกรรมตามความสนใจของชุมชน	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	การจัดนิทรรศการ	การจัดนิทรรศการ	การจัดนิทรรศการ	การจัดนิทรรศการ
27.	การเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยากรและกิจกรรม	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน	การพบปะสังสรรค์เพื่อสร้างความคุ้นเคย	การพบปะสังสรรค์เพื่อสร้างความคุ้นเคย	การจัดนิทรรศการ	การจัดนิทรรศการ
28.	การวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อทำเป็นข้อสอบมาตรฐาน	คณะกรรมการทางวิชาการ	คณะกรรมการทางวิชาการ	การประชุมกลุ่มย่อย	การประชุมปฏิบัติการ	การประชุมปฏิบัติการ	การอภิปราย
29.	การจัดทำคลังข้อสอบของกลุ่มโรงเรียน	คณะกรรมการทางวิชาการ	คณะกรรมการทางวิชาการ	การประชุมปฏิบัติการ	การประชุมปฏิบัติการ	การทดลองปฏิบัติการ	การอภิปราย

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ลำดับ ที่	งานนิเทศการศึกษา	ผู้ ที่ควรปฏิบัติงาน		กิจกรรมหลัก		กิจกรรมประกอบ	
		เขตพื้นที่ ใน	เขตพื้นที่ นอก	เขตพื้นที่ ใน	เขตพื้นที่ นอก	เขตพื้นที่ ใน	เขตพื้นที่ นอก
30	การประเมินมาตรฐาน ทางวิชาการภายในกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	การทดสอบ	การทดสอบ	การสังเกต	การสังเกต
31	การติดตามผล การ ประเมินผลและวิเคราะห์ ผลการสอนของครู	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	การเยี่ยมเยียน ชั้นเรียน หรือ การทดสอบ	การเยี่ยมเยียน ชั้นเรียน หรือ การทดสอบ	การสัมภาษณ์ ผู้เกี่ยวข้อง	การสัมภาษณ์ ผู้เกี่ยวข้อง
32	การจัดทำรายงานผลการ ปฏิบัติงานประจำปีของ กลุ่มโรงเรียนรวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคไปยัง เขตและสำนักงานศึกษา	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	คณะกรรมการ บริหารกลุ่ม โรงเรียน	การประชุม	การประชุม	การอภิปราย	การอภิปราย

ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้แนวปฏิบัติ

1. ในการนำแนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนไปใช้นั้น มีงานบางประเภทซึ่งใช้กิจกรรมหลักและกิจกรรมประกอบเป็นกิจกรรมเดียวกัน ถ้ากลุ่มโรงเรียนมีความประสงค์จะให้กิจกรรมประกอบที่แตกต่างกันออกไป ก็สามารถพิจารณาได้จากความถี่ของกิจกรรมประกอบในเรื่องนั้นที่กลุ่มตัวอย่างเลือกเป็นอันดับรองลงไป ซึ่งได้แสดงไว้ในภาคผนวก ฉ

2. ในแนวปฏิบัตินี้ การประชุมเป็นกิจกรรมหลักของงานหลายประเภท ดังนั้นในการจัดการประชุมแต่ละครั้งจึงควรพิจารณาวัตถุประสงค์ของงานเป็นสำคัญ เช่น การจัดการประชุมเพื่อให้ความรู้ เพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดความคิดริเริ่ม เพื่อการประเมินและเพื่อการหยั่งเสียง เป็นต้น และควรคำนึงถึงข้อดีข้อเสียในขนาดของกลุ่ม วิธีการ และพฤติกรรมที่ก่อการให้เกิดขึ้น ซึ่งควรพิจารณาให้รอบคอบก่อนดำเนินการ

3. ถ้ากลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จะนำแนวปฏิบัติไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการนิเทศการศึกษาในกรณีที่มีปัญหา ควรจะขอคำปรึกษาหารือจากศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นผู้ประสานงานของกลุ่มโรงเรียน

4. สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครควรจัดการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนและครู ในระดับที่ถึงความสำคัญของการจัดการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียนรวมทั้งวิธีการและกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับการนิเทศ

5. ควรจะมีการติดตามประเมินผล การใช้แนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน โดยบุคคลากรภายในกลุ่มโรงเรียนเอง เพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. เนื่องจากบทบาทของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้กำหนดไว้ในคู่มือบริหารงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ยังไม่ชัดเจน จึงควรทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่องการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อที่จะทราบถึงหน้าที่และ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนในด้านการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนได้ละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ถ้ามีการนำแนวปฏิบัติไปใช้ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามผลการใช้แนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน เพื่อแก้ไขปรับปรุงส่วนที่บกพร่องต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย